

Strategia privind cercetarea științifică a Departamentului de Științe Socio-Umane (2024–2029)

1. Introducere

Departamentul de Științe Socio-Umane (DSSU) este o structură organizatorică înființată oficial la începutul anului universitar 2016/1017¹, în conformitate cu planul de restructurare și consolidare a Universității Creștine Partium, care a prevăzut reducerea numărului de facultăți și departamente. În momentul înființării DSSU a deservit următoarele specializări: Asistență socială, licență; Sociologie, licență; Teologie - Asistență socială (Diaconie), licență; Pedagogia învățământului primar și preșcolar, licență; Politici sociale europene, masterat; Studii religioase, masterat.

Specializările teologice au fost desființate ca urmare a cererii scăzute, însă profilul profesional al personalului DSSU oglindește această triplă orientare (științe sociale, pedagogie, teologie), care poate fi valorificată în dezvoltarea unor linii interdisciplinare de cercetare. Mai mult decât atât, această deschidere spre interdisciplinaritate este favorizată de specificul universitar al DSSU: subunitatea are un cert caracter de „furnizor de servicii”, cadrele didactice își desfășoară activitatea la o serie de specializări (predarea disciplinelor Educație fizică, Introducere în lumea religiilor, Istoria culturii maghiare, Psihologie și variantele sale).

În funcție de specializărilor lor cadrele didactice ale DSSU participă la cercetările desfășurate de două institute universitare de cercetare (Institutul de Studii Teologice Sulyok István, Institutul de Cercetări Teritoriale Partium).

2. Contextul activității de cercetare

2.1. Resursele umane ale departamentului

Cercetarea științifică din cadrul DSSU trebuie bazată pe expertiza cadrelor didactice, domeniul lor doctoral și postdoctoral, respective direcțiile majore de cercetare, manifestate în granturi, proiecte de cercetare și publicații recunoscute.

O analiză a proiectelor importante de cercetare și a publicațiilor cu vizibilitatea internațională, realizate de către cadrele didactice actuale ale DSSU în perioada 2009-2023 (15 ani) relevă câteva domenii majore. Acestea sunt enumerate pe următoarele listă, în care au fost incluse câteva domenii

¹ DSSU este o subunitate a Facultății de Științe Economice și Sociale, pe lângă Departamentul de Economie.

noi, unde cercetările sunt încă fază incipientă, dar acestea reflectă preocupările recente ale cadrelor didactice:

- Analiza și știința datelor
- Calitatea vieții
- Cercetări de sociologie aplicată (mobilitate urbană, consum cultural, competențe digitale, mobilități studențești etc.)
- Cercetări legate de internet și mediul digital
- Economie socială, economie de argint
- Istoria științelor sociale
- Istorie bisericii protestante
- Limbajul mimico-gestual și utilizarea lui în colectivul persoanelor cu deficiențe de auz
- Multiculturalism, multilingvism, atitudini lingvistice
- Studii culturale, identitare și interetnice (relații interetnice, formarea identității etc.)
- Studii de sociologia religiei
- Studii de sănătate (comportament de sănătate, factori de risc, drepturile pacienților, mod de viață și practicarea sporturilor etc.)
- Studii despre comunitățile de romi (integrare, marginalizare, discriminare educațională)
- Studii educaționale (metodologia predării, învățământ superior, urmărirea absolvenților și inserția lor pe piața muncii, educației inclusivă, educație pentru adulți etc.)
- Studii regionale
- Studiul politicilor și serviciilor sociale (asistența socială a grupurilor defavorizate, organizarea serviciilor sociale, asistența socială a familiei și a copilului etc.)

Domeniile de cercetare reflectă paleta de largă de specializări doctorale a cadrelor didactice titulare și angajate cu contract de muncă pe perioadă determinată din cadrul DSSU, în care domină totuși sociologia. Din cele 17 cadre didactice amintite ale DSSU 6 au doctorate în sociologie, 3 din psihologie, 2 din științele educației, 2 din teologie, restul cadrelor deținând doctorate în domenii variate (etnologie, filosofie, filologie, educație fizică).

2.2. Contextul instituțional

Documentele de referință ale Universității Creștine Partium trasează anumite domenii strategice de cercetarea științifică, care trebuie reflectate în strategiile, planurile departamentelor. DSSU poate contribui la următoarele domenii strategice de cercetare:

- Limbă, cultură, identitate
- Dezvoltare regională
- Comunitatea maghiară din România și culturi transilvănene
- Concepte și practici ale dreptății sociale
- Sustenabilitate economică, socială și ecologică
- Învățământul superior și mediul educațional
- Artă și medii de comunicare

3. Obiectivele activității de cercetare

Obiectivele strategice de cercetare ale DSSU sunt cele generale, prevăzute în documentele de referință ale universității (U), respectiv obiective adiționale (D), care se bazează pe specificul departamentului și funcția acestuia în cadrul universității:

- Elaborarea și implementarea unui portofoliu de cercetare specific (U)
- Ameliorarea condițiilor desfășurării cercetărilor științifice (U)
- Creșterea vizibilității internaționale a activității de cercetare științifică (U)
- Intensificarea colaborărilor interdisciplinare în activitățile de cercetare științifică (D)
- Creșterea utilității intra-instituționale ale cercetărilor realizate în cadrul departamentului (D)
- Reliefarea cercetărilor și serviciilor legate de “a treia misiune a universităților” (D)
- Managementul talentelor și “socializarea științifică” a studenților (D)

În ceea ce privește obiectivele specifice referitoare la cercetarea științifică DSSU își asumă obiectivele enunțate în strategia dezvoltare a universității (U), care sunt completate cu câteva obiective la nivelul departamentului (D):

- Alcătuirea unei rețele interdisciplinare de cercetare științifică interdisciplinară în jurul domeniilor strategice de cercetare științifică (U)
- Implementarea unui sistem de promovare a activității științifice în rândul studenților (U)
- Asigurarea vizibilității interne și externe ale rezultatelor cercetării științifice (U)
- Dezvoltarea resurselor informaționale, respectiv a infrastructurii IT în sprijinul cercetării științifice (U)
- Elaborarea și implementarea unui sistem de bonusuri care premiază desfășurarea activităților de cercetare științifică vizibile pe plan internațional (U)
- Susținerea cadrelor didactice pentru facilitarea publicării studiilor și articolelor în reviste internaționale de prestigiu (plata taxelor de publicații în reviste open access, în funcție de resursele financiare ale departamentului etc.) (D)
- Facilitarea specializării științifice a cadrelor didactice în vederea creșterii performanțelor academice ale departamentului inclusiv prin reducerea sarcinilor academice și al volumului activității didactice (D)
- Dezvoltarea unui sistem de prime procentuale sau alte mecanisme similare pentru motivare cadrelor didactice în atragerea comenzilor externe de cercetare (D)
- Repornirea Atelierului de Cercetări Sociale în cadrul DSSU (organizarea unor cursuri de metodologia cercetării, analiza datelor, anchete online, efectuare de minicercetări etc.) (D)
- Continuarea colaborării strategice cu Centrul de Excelență și Orientare în Carieră Partium (D)

4. Domeniile strategice de cercetare

Elaborarea domeniilor strategice de cercetare se bazează pe contextul activității de cercetare (resurse umane, context instituțional), nevoile universității, oportunitățile de finanțare respectiv posibilitățile

de valorificare academică și extra-academică a programelor de cercetare. Domeniile de cercetare sunt corelate cu specificul specializărilor de licență și masterat, dar nu sunt limitate la acestea. Fiecare domeniu oferă posibilități de colaborare inter-departamentală, iar în anumite domenii DSSU se poziționează cu un furnizor intern de servicii de cercetare, astfel colaborând cu managementul și variate subunități universitare. Prezentăm domeniile strategice de cercetare cu câteva exemple (lista nefiind exhaustivă):

- Analiza și știința datelor
 - Utilizarea/predarea limbajelor de programare în cercetarea socială
 - Metode contemporane de obținere a datelor sociale, metodologia cercetărilor online
 - Rolul și funcția big data în societate
- Cercetări sociale aplicate
 - Cercetări sociologice calitative și cantitative comandate de terți (companii, ONG-uri, administrația publică etc.)
 - Studii calitative și cantitative de piață
 - Servicii de interviere, introducere și prelucrare date
 - Servicii de redactare chestionar online
- Cercetări legate de internet și mediul digital
 - Competențe digitale
 - Data literacy la nivel individual și în organizații
 - Știri, fake news, și social media
 - Hărțuire online
 - Reglementări de protecția datelor și online privacy
- Cercetări empirice intra-universitare
 - Cercetări privind inserția pe piața muncii a absolvenților
 - Studii suport pentru evaluarea performanțelor programelor universitare (analiza abandonului, grad de satisfacție etc.)
 - Actualizare componentei empirice a asigurării de calitate (chestionare online de evaluare etc.)
 - Cercetări referitoare la mobilitate studenților
- Dezvoltare comunitară, servicii sociale, politici sociale
 - Cercetări privind dezvoltare comunităților locale
 - Analiza și soluționare conflictelor între comunități
 - Studiul rezilienței
 - Evaluarea politicilor sociale
- Studii educaționale
 - Studii referitoare la metodologia și didactica predării la nivel preșcolar și școlar
 - Cercetări privind metodele de predare în învățământul superior
 - Anchete și studii calitative privind continuarea studiilor (absolvenți de licee și universități)

- Cercetări psihosociologie de atitudini, motivații și preferințe axiologice
- Cercetări organizaționale despre sistemul de învățământ și instituțiile de predare
- Analiza documentelor formale și informale legate de procesul de învățare (legislație, planuri, programe, manuale etc.)
- Studii religioase și de sociologia valorilor
 - Sociologia religiei
 - Etnografia religiei
 - Istoria bisericilor creștine
 - Cercetări privind valorile societale
 - Studii privind secularizarea societății
- Studii regionale și comunitare
 - Cercetare și dezvoltare locală și regională
 - Dezvoltare rurală
 - Dezvoltare urbană
 - Studii de sustenabilitate socială
 - Diverse studii referitoare la Oradea, zona metropolitană și regiunea Partium
 - Cercetări transfrontaliere
- Studii identitare și interetnice
 - Cercetarea identităților etnice și naționale
 - Studii sociologice despre comunitățile de romi
 - Istoria socială a comunității maghiare din România
 - Cercetări referitoare la grupurile etnoculturale transilvănene
 - Utilizarea limbilor minoritare, bilingvism, multilingvism
- Studiul comunităților marginalizate/speciale
 - Studii despre comunitățile de romi
 - Asistența socială a grupurilor defavorizate
 - Persoane cu deficiențe de auz și utilizarea limbajului mimico-gestual

5. Măsuri și resurse referitoare la implementarea strategiei de cercetare

Aceste măsuri au fost sincronizate la nivelul Facultății de Științe Economice și Sociale, Departamentul de Economie a introdus prevederi identice/similare.

5.1. Măsuri

- Creșterea numărului de studii publicate în reviste științifice de prestigiu, din țară și străinătate indexate ISI și alte baze de date relevante în științele sociale și ale educației
- Relaționarea direcțiilor de cercetare din departament cu cele prevăzute în Planul de Dezvoltare Strategică a Universității Creștine Partium și cu prioritățile stabilite la nivel național și european

- Participarea la programe de cercetare finanțate de universități partenere, de instituții naționale și internaționale
- Integrarea studenților de master, precum și a studenților de la nivel licență, în proiectele de cercetare ale departamentului oferind burse de excelență pentru cercetare
- Stimularea participării studenților la cercuri științifice prin premii anuale, susținerea publicațiilor studențești
- Organizarea unor manifestări științifice naționale și internaționale anuale – conferințe, simpozioane, colocvii, seminarii, inclusiv concursuri studențești
- Încurajarea participării cadrelor didactice la conferințe internaționale sau în organisme științifice internaționale
- Îmbunătățirea aplicării și integrării rezultatelor cercetării în activitatea de predare
- Mediatizarea continuă a cercetării pe pagina de web și rețelele de socializare ale departamentului
- Încurajarea cadrelor didactice privind dezvoltarea competențelor digitale și utilizarea tehnologiilor digitale în activitatea de cercetare

5.2. Resurse

- Finanțarea din bugetul departamentului, facultății și universității
- Obținerea de finanțare pentru proiecte de cercetare comune și participări la conferințe internaționale prin Institutul Programelor de Cercetare, Fundația Sapientia
- Obținerea de finanțări prin concurs național granturi de la Consiliul Național al Cercetării Științifice
- Obținerea de resurse prin concurs internațional granturi de cercetare de la instituții și fundații din străinătate
- Cooperare cu mediul de afaceri local, regional și internațional pentru obținerea finanțării activității de cercetare
- Încheierea contractelor de cercetare cu autoritățile publice locale și județene, ONG-uri, biserici și organizații religioase
- Cooperări de cercetare cu școli, inspectoare și alte organizații și instituții din domeniul învățământului preșcolar și școlar

Oradea, 4 decembrie 2023

Director departament
Lect. univ. dr. Levente Székedi